

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širskosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov nam po 40 cent. osmetnice, zahvale, poslanice in vabila po L. — Oglasi donatornih zavodov nam po L. 2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L. 2. — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Franciška Asiškega št. 20. L. nad. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Sporazum v Jugoslaviji

Država Srbov, Hrvatov in Slovencev je zapisala te dni dva znamenita dogodka v svojo mlado zgodovino. Sklenila je dva dogovora velike pomembnosti za nje bodočnost. Prvi dogodek, ki ga imamo v mislih, se nanaša na nje bodoče razmere do sosednje kraljevine Italije, zaključek konferenc v Firenci; drugi pa je likvidacija hrvatsko-srbskega spora. Prvi se torej tiče razmerja napram vnanjemu svetu, drugi pa nje notranjega državnega življenja.

O dogovorih v Firenci nimamo še, dokler ne bo objavljeno njih besedilo, podlage za nekaj kake sodbe. Za danes pripominjamo le da bo imel doseženi sporazum za naš narod v Italiji drugačno in širšo pomembnost, nego za naše soplemenjake v njih narodni državi. Ali v dobrem, ali v slabem smislu — o tem si danes, kakor rečeno, ne moremo vsajati še nikake sodbe. Naši soplemenjaki v Jugoslaviji bodo v Firenci doseženi sporazum presojali v prvi vrsti z vidika gospodarskih interesov toliko države, kolikor nje pridobitnih krogov: poljedelskih, industrialnih in trgovskih. Za tukajšnji narod naš pa bo pomemben s širšega vidika: z ozirom na ves njegov položaj kot narodne manjšine. Za nas je veliko vprašanje, ali bo v Firenci doseženi sporazum imel za posledico kako zboljšanje ne le v gospodarskem, marveč tudi v narodno-političnem, socialnem in kulturnem pogledu.

Drugače in konkretnije moremo govoriti o drugem dogodku v življenju jugoslovenske države. Naše večerjane poročila govori v pozitivnem smislu o likvidaciji hrvatsko-srbskega spora kot dovršeni stvari. Saj je že tu vnanji znak za to: ogromna večina hrvatske parlamentarne delegacije je skupno z večino skupščine, z narodnim blokom, odobrila vnanjo politiko vlade. Ze bližnji dnevi utegnemo rimeš sestavo nove radikalno-radičevske vlade. Vprašanje bi bilo le še to, ali samostojni demokrati, drugi manjši sestavni del dosedanje vladne večine, ostanejo tudi v novi kombinaciji.

Prjšklo je kakor je moralo priti in čemer smo bili mi uverjeni od prvega začetka srbsko-hrvatskega spora. Ker sicer ne bi bilo nobene logike, nobenega razumevanja za dejstvo, ki sta ga ustvarila zgodovinski razvoj in velika svetovna vojna in ki ga ne bo mogla, vsaj za dogledne čase, spremeniti nobena sila. Pa tudi ne razumevanja za realne koristi države in nje posebnih delov toliko na srbski kolikor na hrvatski strani. Vprašanje je bilo vendar kaj enostavno: ali je za konsolidacijo države, nje varnost in bodočnost potrebno, da se rana hrvatsko-srbskega spora zaceli? Zanimovati to potrebo si ni upal nikdo. Čim pa je priznana ta potreba, je bilo prvo in veliko vprašanje: kdo naj v imenu Hrvatov sklene ta sporazum? Tudi na to vprašanje je odgovor enostaven, na dlani ta podan sam po sebi: s stranko, ki je danes parlamentarna zastopnica hrvatskega dela ujedinjenega naroda. S tem dejstvom je računal modri sedanji glavni vladar in skupščinske večine in zasnoval je pogajanja z radičevci ter jih dovedel do srečnega uspeha. Naj je že kdo občudovalec Nikole Pašića ali pa njegov politični nasprotnik, mora priznati, da je uspehe svoje državniške karijere z likvidacijo srbsko-hrvatskega spora ovenčal z — največjim, s tolikim, da mu morajo podrediti vsak strankarski ali osebni interes vsi, ki res želijo državi srečno in varno bodočnost. Kajti zgolj narodno ujedinjenje bi bilo le pol dela, če se mu ne pridruži tudi idejno ujedinjenje z ozirom na temelje, na katerih naj varno sloni ustroj države! Sreča za državo in posebej še tudi za Hrvate je, da so se njih zakoniti zastopniki po petletnem tavanju v temi utopij in neizpolnjenih nad izjavil na luč spoznanja — resničnosti in neodpravljenih dejstev. Ako bi hoteli rekriminirati, bi govorili, kako vse drugače bi bilo že danes v Jugoslaviji, če bi se bilo to zgodilo že pred petimi leti.

Vprašanje, ki zanima v veliki meri, je sedaj: na kaka pota krene zastopstvo slovenskega dela države? Nočemo mu narijnati nobenih nasvetov. Nimamo pravice za to. Le skromno in nemerodajno mnenje naj izjavimo! V interesu Slovencev bo, če začnejo z modrim in smotrnim računanjem z novim položajem, ki bo neizbežna posledica srbsko-hrvatskega sporazuma. Značajnost, doslednost, ponos, zvestoba do načel, rodo- in domoljubje — to vse so tepe stvari in gorje, kjer jih ni! Toda potrebna je tudi pravilna taktika, ki se prilagodi resničnemu položaju. Naj je kdo še tako značajan, dosleden in zavezan v veljavnost svojih idej — z glavo skozi vid vendar ne more!

Naše večerjane poročilo omenja, da je tudi v radikalnih krogih ljudi, ki niso zadovoljni z doseženim sporazumom. Verujemo. Dostaviti bi se moralo še, da jih je tudi med dosedanji pristajši in zavezniški Pavla Radića, ki je vodil pogajanja s Pašićem. Čuditi bi se morali celo, če ne bi bilo tako. Povsem naravno je, če se ne morejo vsi kar naenkrat prilagoditi taki spremembi, ki je takorekoč čez noč napravila križ preko vse njihove tradicionalne politične koncepcije. Ekstrature, ki jih plešejo sedaj ti življi, pa ne morejo nič utesniti pomembnosti velikega dogodka, ki se ga mora iz srca radovati, kdor misli na potrebe države in nje bodočnost. Le eno željo morajo še imeti vsi resnični pri-

Prelom med radičevci in zajedničarji

Zaupnica Stjepanu Radiću — Radikalni klub celotno za sporazum — Kraj v Beogradu

BEOGRAD, 14. (Izv.) Danes predpoldne so imeli vsi parlamentarni klubi seje na katerih so razpravljali o položaju, ki je nastal po sporazumu med radikali in radičevci. Zanimanje je bilo največje za sestanke klubov narodne radikalne stranke in radičevskega kluba.

Na cestanku Seljačkoga kluba je prišlo do popolnega preloma med radičevci in zajedničarji. Seja je pričela ob 10. uri; navzočnih je bilo 39 poslancev radičevcev in nekaj zajedničarjev. Pavle Radić je na seji zahteval, naj klub izreče zaupnico Stjepanu Radiću. Pavle Radić ni dal glede pogajanj z radikali nikakega pojasnila; tudi glede vlade RR ni omenil niti besedice. Tedaj so zajedničarji protestirali proti samovoljnemu postopanju Pavla Radića ter zahtevali pojasnila glede sporazuma z radikali. Poleg tega so zajedničarji protestirali proti izjavi Pavla Radića v narodni skupščini, da Seljački klub priznava vidovdansko ustavo. Pavle Radić je vztrajal pri zahtevi zaupnice Stjepanu Radiću in ni hotel podati nikakih izjav o pogojih sporazuma. Večina poslancev je glasovala za zaupnico; proti so glasovali zajedničarji in nekaj radičevcev ter poslanci: Krajac. Tedaj je Pavle Radić pozval zajedničarje in one radičevce, ki so glasovali proti zaupnici, naj zapustijo dvorano. Zajedničar dr. Lorković je vprašal, ali pomeni to izključitev iz Seljačkoga kluba. Pavle Radić ni hotel odgovoriti ter je vnovič zahteval,

da se zajedničarji odstranijo. Tedaj so zajedničarji in par radičevcev zapustili dvorano.

Prelom med radičevci in zajedničarji je torej popoln. Zajedničarji in radičevski disidenti so sklenili, da ustanovijo lasten klub, ki bo v ostri opoziciji proti RR.

Seja radikalnega kluba pa je pokazala, da vlada med radikali popolna disciplina. Seja je bila otvorena ob 11. uri. Najprej je govoril Marko Trifković, za njim Marko Gjurčić, ki je izrecno izjavil, da govori v imenu Nikole Pašića. Rekel je, da Pašić popolnoma odobrava sporazum. Bivši podpredsednik radikalnega kluba Milovan Dragović je obžaloval, da je radikalna stranka zgubila take zaveznike kakor so bili samostojni demokrati in jih zamenjala z radičevci. Kljub temu pa bo radi discipline glasoval za sporazum. Vsi poslanci razen enega so glasovali za sporazum.

Kralj je odpotoval z Bleda in prispe jutri ob 11. uri v Beograd. Takoj po njegovem prihodu bo Pašić podal ostavko.

Prva intervencija za Radića

ZAGREB, 14. Tu se mudi bivši minister pravde, narodni poslanec dr. Laza Marković. Govori se sicer, da je prispel popolnoma privatno, zatrjuje pa se obenem, da se mudi radi ustavitve kazenskega postopanja proti Radiću oziroma, da obtožnica ne bi bila sestavljena na podlagi zakona za zaščito države.

Novinarska delovna pogodba

15. avgusta praznik novinarjev

RIM, 14. Udruženje italijanskih novinarjev sporoča: Te dni se je sestala komisija, imenovana od Zveze izdajateljev listov in Udruženja italijanskih novinarjev, da uredi besedilo nove novinarske delovne pogodbe. Izdajatelje so zastopali: Eugenio Balzan, Carlo Dumiani in Ettore Silvestri; novinarje pa Giuseppe Meoni, Raffaello Mesti in Fausto Bono. Komisija je včeraj končala delo ter podpisala novo pogodbo, ki stopi v veljavo 1. oktobra. Komisija je določila, da morajo biti do 31. julija končana dela krajevskih komisij za sestavo profesionalističnih aktov, ki bodo morali vsebovati imena vseh novinarjev, ki imajo pravico do uporabe nove pogodbe. Komisija je končno odredila, da poteče čas za vlaganje rekurzov na osrednji odbor v Rimu dne 15. avgusta.

Zveza izdajateljev listov je izdala naslednje poročilo: Vodstvu Zveze se ni posrečilo pregovoriti comm. Eugenio Balzana, da bi umaknil svojo ostavko na predsedstvo Zveze. Radi tega je bil soglasno izvoljen za predsednika gen. comm. Giuseppe Pellissero, upravitelj lista «Gazzetta del Popolo». Podpredsednik g. uff. Ferdinando Melè, svetnik Carlo Damiani in generalni tajnik Cesare Rivoli ostanejo na svojem mestu.

Vodstvo Zveze smatra za koristno, da opomni vse izdajatelje, da se bo letos v smislu sporazuma s prizadetimi organizacijami vpeljal nov praznik «ferragosto», glede katerega se bodo morali izpolniti vsi predpisi kakor glede nedelj.

Imenovanje borznih agentov za tržaško borzo

RIM, 14. S kr. ukazom od 5. julija 1925. so bili imenovani za tržaško borzo naslednji borzni agenti: Polacco Leone, Strell Natanele, Zavagna Mardello, Dinom Giovanni, Michelstädter Giorgio, Carlomagno Lucio, Villi Antonio, Petronio Luigi, Fonzari Sebastiano.

Imenovanje borznega agenta g. Bolaffio Adriano je preklicano in se na njegovo mesto imenuje g. De Hoebert Silvio.

Izvoz in uvoz v mesecu juniju

RIM, 14. V preteklem mesecu je znašal uvoz 2704,1 milijonov lir, izvoz 1661,5 t. j. za 624,9 in 436,6 večji kakor v istem mesecu lanskega leta. V maju je uvoz narastel za 895,2 in izvoz za 338,8. V primeri s tem mesecem se je uvoz zboljšal za 270,3 in izvoz za 97,8.

Znatno znižanje izvoznih carin

BEOGRAD, 14. Ekonomsko finančni komitet ministrov je sklenil danes veliko znižanje izvoznih carin, posebno za les in lesne izdelke. Dosedanje tarife bodo znižane za 50 odst. Znatno bo znižana tudi izvozna carina na živo živino, za seno pa bo carina sploh ukinjena.

Draginjske doklade za duhovnike in škofo v Jugoslaviji

BEOGRAD, 14. Na predlog zastopnika ministra pravde dr. Žerjave je ministrski svet podpisal uredbo, s katero je omogočen zvaničnikom prehod v tretjo uradniško kategorijo, ako so izpolnili potrebne pogoje.

Zvečer je bila seja večine finančnega odbora, na kateri je bilo definitivno rešeno

vprašanje svečeniških draginjskih doklad. V Sloveniji dobe 14 Din dnevno, škofo 7000, nadškofi 10.000, patrijarh Dimitrije pa 11. tisoč Din mesečno. Finančni minister Stojadinović je naglašal, da bo radi teh izdatkov potrebno še večje štedenje v državnem gospodarstvu. Štedila je razprava o pravoslavni svečeniki, ki nimajo zadostne kvalifikacije in je poslanec Ilija Mahajlović zahteval pri tej priliki redukcijo svečenkov, češ da jih je preveč. Plenarna seja finančnega odbora, ki bi se morala vršiti jutri, je radi seje radikalnega kluba preložena na popotrišnje ob 9. dopoldne.

Jama nad Bohinjskim jezerom

LJUBLJANA, 13. Na severnem gorskem obrobju Bohinjskega jezera so v nedeljo odkrili člani Društva za raziskovanje jam silno zanimivo in zelo poučno jamo «Vodica», iz katere bruhajo za večjih nalivov ogromne množice vode.

Dogovor na Kitajskem sklenjen

med Anglijo, Ameriko in Japonsko

LONDON, 14. Japonska, Združene države in Anglija so se sporazumele za skupno politiko na Kitajskem. Kazprave med temi tremi vladami so se namreč zaključile s sklenitvijo dogovora, ki predstavlja v bistvu — kakor brzojavljeno «Daily Express» iz Tokija — zmago japonske politike. Anglija je dovolila, da se incident od 31. maja, v katerem je bilo od angleške policije v Shanghai ubitih več kitajskih demonstrantov, predloži v razpravljanje nepristranskemu sodišču, akoravno zna to poslednje izreči kak ukor proti angleškemu oblastvom ter povzročiti odstranitev nekaterih funkcionarjev.

V tem bo dobila Kitajska gotovo zadoščenje. Z druge strani pa ne zahteva Amerika sklicanja konference za proučevanje vprašanja privilegijev tujecev v Kini. Japonska se je izrekla odločno proti tej konferenci, ker smatra, da bi odprava privilegijev v Kini pomenila izgon Japoncev iz države.

Anglija, Združene države in Japonska so uvidele nevarnost, da bi Kitajska znala obnoviti navadno spekulacijo med ljubosumnimi vlastmi, in so se tedaj požurile pri sklepanju sporazuma, kar bo tudi zajezilo boljševiški vpliv na Kitajskem. Podrobnosti tega sporazuma ostanejo tajne. Medtem je ameriški minister za zunanje stvari Kellogg izjavil, da tvori temelj politike Združenih držav v Kini točno izvrševanje obvez, sprejetih napram Kitajski na washingtonski konferenci.

Zadoščenje kitajske vlade

LONDON, 14. Preiskovalna komisija diplomatskega zbora v Pekingu, katera je bila odposlana v Shanghai, da ugotovi odgovornosti radi dogodkov od 31. maja, ki je policija streljala na množico dijakov, je zaključila svoje delo ter se izrekla za razrešenje od službe predsednika municipalnega sveta v Shanghaiju, ki je American, ter načelnika policije. Po zadnjih vesteh, ki jih je prejela agencija «Central News», morajo angleški državljani izprazniti tudi Honan, kjer ima svoj sedež sindikat premogokopov.

Mongolska vlada je poslala v Peking noto, v kateri pozivlja Kitajce na odpor proti tujecev ter ponuja kitajski vladj sklenitev kitajsko-mongolske zveze.

Kitajska prizadevanja osredotočena na Fes

Francoška fronta ustaljena

PARIZ, 14. Sodeč po novi taktiki Abd-el-Krimovih čet so se Rifanci odrekli poizkusu za odbojni sunek proti Tazi, ker so se vrstili z vso silo proti Fesu. Abd-el-

Krim je menda sklenil poizkusiti nov pohod na glavno mesto Maroka.

Vendar pa so njegova prizadevanja v tej smeri že v naprej obsojena na neuspeh. Francozi so namreč koncentrirali jedro svojih sil severno od Fesa, kjer razpolaga general Billotte z vsemi sredstvi, ki so potrebna za zavrnitev Abd-el-Krimovih napadov. Pri prvih poizkusih za zavzetje obeh cest, ki vodita iz Fesa proti severu, je že imel Abd-el-Krim kakih sto mrtvih.

Istočasno z začetkom operacij proti Fesu je Abd-el-Krim skušal odvrti združitev francosko-španskih čet v okraju Loukos, kar se mu pa ni posrečilo.

Novo Chamberlainovo obtožbo proti sovjetski vladi

LONDON, 14. Sinoči se je o priliki neke interpelacije v dolnji zbornici zopet razpravljalo o angleško-ruskih odnosih. Minister za zunanje stvari Chamberlain je izjavil, da ne more reči, da so sovjetska oblastva lojalno izvršila obveze angleško-ruskega dogovora, in to predvsem z ozirom na propagando in druga sovražna dejanja proti angleški vladi in proti interesom Anglije v Aziji; medtem je minister zatrdil, da je Anglija vestno izvršila svoje dolžnosti napram Rusiji.

Upor v francoski vojni mornarici?

RIM, 14. «Tevere» poročila iz Pariza, da tamošnji listi skrajne levice javljajo o upor vojskovača na francoskih vojnih ladjah. Upor je izbruhnil na oklopnih «Colbert», «Strasbourg» in «Paris». Posebno močan je bil na ladji «Colbert», kjer so morali častniki nastopiti z orožjem. Upor na oklopnici «Strasbourg» je v zvezi z dogodki v Maroku. Topničarji so dobili povelje za bombardiranje Ajdira, ki ga niso hoteli izpolniti, čemur so se pridružili tudi mornarji. Oklopnica je morala zapustiti rifansko obzežje in se vrniti v Tanger.

Poskušeni atentat na postajo za francoska letala v Maroku

PARIZ, 14. Listom brzojavljajo iz Casablanca, da so nekateri vstaji ponovno skušali sežgati postajo za francoska letala v Maroku.

Romantičen roparski napad v Rumuniji

BUKAREST, 12. V četrtek dopoldne sta ustavila znana rumunska roparja Monceanu in Nomescu z revolverji na cesti v letovišče Ulcanu osebni avtomobil z 18 potniki. Roparja, ki sta bila oblačena v orožniške uniforme, sta prisilila turiste, da so jim izročili vrednosti in gotovino. Med

turisti se je nahajal tudi poslanec in bivši minister Micalacu, vodilni član kmetijske stranke, kateremu sta odvzela zlato uro in 2000 lejev gotovine. Eden izmed roparjev je imel nato na oropance ognjevit govor, v katerem jim je orisal žalosten položaj roparjev, ki jih sili, da posegajo po takih sredstvih. Roparja sta se nato še kakke pol ure zabavala z oropanci ter jim vrnila manjše denarne zneske za nadaljevanje potovanja, Orožniki in vojaštvo naslednjega pobelega roparja, ki sta nekaj mesece po umoru straže v jetnišnici pobegnila iz zaporov.

Angerstein osemkrat obsojen na smrt

LIMBURG, 14. Sinoči ob 19. uri je bila razglašena sodba o osemkratnem morilcu Angersteinu. Obtoženec je bil radi umora v osmih slučajih obsojen osemkrat na smrt in na dosmrtno izgubo vseh državljanskih pravic. Morilna orodja so bila zaplenjena. Stroške postopanja nosi obsojenec. Angerstein je obsodbo sprejel pripravljen. Izjavil je, da je mogoče njegovo dejanje plačati samo s krvjo.

Zelo zanimive so bile izjave izvedenca profesorja Herberga, znanega učenjaka na psihološkem in psihiatričnem polju. Predvsem je obžaloval, da mu niso dovolili skupnega bivanja z obtožencem in da je zato navezan samo na posredne utise izjav raznih prič. Pravi motivi Angersteinovih zločinov izvirajo iz podzavesti. Po njegovem mnenju je Angerstein psihopatičen sadist. Angerstein je bil pri izvrševanju zločinov sicer izredno miren, toda v njem je tičala močna čustvena napetost, ki jo je povzročila skrb radi boleznij njegove žene. Brezdomno je imel namrt umoriti svojo ženo že dolgo pripravljen, toda le v podzavesti.

Izvedenec profesor Recke je pobijal Herbergova izvajanja, ravno tako izvedenec Jahrmärcker. Prof. Herberger je izjavil, da temeljijo njegovi podatki samo na izjavi, ker ni imel priložnosti, da bi natančno preiskal obtoženca.

Nobenhil angleških čet v Tangerju

LONDON, 14. Chamberlain je sinoči potrdil v dolnji zbornici, da ne namerava angleška vlada odposlati v Tanger nobenih čet; izdani bodo le ukrepi za policijo v teritorialnih vodah Tangerja.

Strah pred nemiri na Portugalskem

LIZBONA, 14. Po mestu so se nenadoma razširili glasovi o novih neredih v mestu. Policija je takoj preiskala mesto, a je ugotovila, da vlada popoln mir.

DNEVNE VESTI

Kaj je z zakonom o omejitvi obmejne lastnine?

Ta zakon je našim čitateljem znan. To je oni kr. odlok-zakon, s katerim je bilo lansko leto odrejeno, da se v novih pokrajinah ne more izvesti nikake sprememba na zemljiški lastnini brez predhodnega dovoljenja pristojnih prefektov. Odlok je vzbudil takoj med Slovani in Italijani splošen odpor, ker so pomenile njegove določbe velik gospodarski udarec za kmetijstvo novih pokrajin, zakaj omejitev lastnine bi morala imeti za posledico tudi znatno omejitev vrednosti zemljišč. Spričo enodusnega odpora prizadetega prebivalstva obeh narodnosti se je vlada premislila in je s posebno okrožnico ustavila izvrševanje omenjenega odloka. Od tedaj se o tem odloku ni več mnogo slišalo. Sedaj pa objavljajo listi sledečo okrožnico, ki jo je poslal državni pravdnik v Puli vodstvu tamkajšnje preture: «Tržaška prefektura sporoča potom prizivnega sodišča v Trstu, da je ministrstvo za notranje stvari odredilo, da se ima obustava izvrševanja kr. odloka-zakona od 23. maja 1924., št. 1122 glede režima obmejne lastnine izvajati tako, da ne bodo oškodovani upravičeni interesi države. Potrebno je torej, da vojaška in civilna oblastva opravljajo brez odlašanja ugotovitve in dajejo privolitve, ki jih predvideva omejitveni odlok, pri čemer pa naj se izogibljejo uradnega postopanja kakor postopanja radi prestopkov, za vzpostavitev prejšnjega stanja, podiranje, zopetno zidanje in podobna dejanja, ki jih omenja navedeni odlok. V zvezi s tem naj Vaše gospodarstvo sporoči podrejenim sodnikom in uradnikom vsebino te okrožnice v svrhu, da se omejitve lastninske pravice, ki jih določajo čl. 2, 6. in 7. omenjenega odloka, vpišejo v zemljiške knjige.»

Ako smo gornjo okrožnico prav razumeli, je odlok o omejitvi obmejne lastnine zopet oživel in vlada se torej ni odločila, da ga nadomesti z novim odlokom, ki bi vseboval enake določbe za vse obmejne pokrajine, kakor se je govorilo tedaj, ko je bil odlok, o katerem je govor, obustavljen. Pač pa pomeni gornja okrožnica delno ublažitev določb odloka, in sicer v toliko, da imajo dajati politična in vojaška oblastva dovoljenje glede spremembe lastnine (prodaje, kupovanja, zidanja, podiranja itd.), medtem ko določa odlok, da so imeli na pr. prefekti pravico odreči dovoljenje, ne da bi morali navesti razlogov za zavrnitev prošnje.

Razen te olajšave pa se bo odlok, sodeč po gornji okrožnici, izvajal v polnem obsegu, tako da mora potemtakem vsakdo, ki hoče v določenih krajih novih pokrajin

kupiti ali prodati kak kos zemljišča, sezidati ali podreti kako stavbo itd., prositi za tozadevno dovoljenje kr. prefektura. Tako je ostala lanska akcija za dosego odprave omenjenega odloka pravzaprav popolnoma brezuspešna, zakaj tudi po gornjih olajšavah bo nepremična lastnina v največjem delu novih pokrajin omejena, ker bodo smeli lastniki razpolagati z njo le z znanjem politične in vojaške oblasti.

Pri vsem tem pa bi bilo zelo umestno, ako bi oblastvo razložilo, kako se bo gori-omenjena okrožnica izvrševala, da bi si bili na jasnem ne samo državni pravdnik, sodniki in uradniki, ampak tudi lastniki prizadetih zemljišč.

Nova manifestacija opozicije

Opozicija v italijanskem parlamentu, ki je povodom umora poslanca Matteottija lamsko leto zapustila poslansko zbornico, pripravila novo manifestacijo, nekaj progla na italijansko javnost, v katerem bo zavzela stališče napram nedavno zaključnemu procesu proti sen. De Bono, bivšemu glavnemu ravnatelju javne varnosti. To listino, ki bo izražala mnenje opozicije glede procesa, pripravila poseben odbor opozicijskih strank. V njej se bo — po dosedanjih poročilih — zopet naglasilo takomenovano moralno vprašanje, t. j. vprašanje, ali bi ne zahtevali ozirom od javne morale, da sedanja vlada odstopi, ker so bili nekateri njeni bivši sotrudniki povodom umora posl. Matteottija več ali manj kompromitirani. V opozicijskih krogih se naglaša, da je potek procesa De Bono to vprašanje oživil in da se vsled tega narinja opoziciji potreba, da zavzame v tem pogledu ponovno javno svoje stališče. V ta namen se sestavlja gori omenjena lista, katera se ima po namenih opozicije objaviti.

— Slovenske ulice v Rimu. Pišejo nam: Rim se bo polagoma poslovenil, ali vsaj en njegov okraj. Ze sedaj ima en celi okraj slovenske ulice, t. j. ulice, ki so bile imenovane po naših krajih. Tako imamo n. pr. Kraško cesto, ulico Sv. Valentina, Krnsko ulico, Svetogorsko ulico, Vodiško ulico, Oslavsko ulico in morda še kako drugo. Seveda so vsi ti napis v italijanskem jeziku, toda slovska nevarnost je spaka, pred katero se nikoli dovolj ne varuje! Videant consules...!

Društvene vesti

— S. D. Adria. Danes važna odborova seja ob 20. uri. Prosi se točnost.

— Pevski zbor Glasbene Matice v Trstu bo imel jutri zvečer, ob 8. uri pevsko vajo v dvorani Del. Konumnega društva pri Sv. Jakobu. Ker se bo vršil pred vajo važen pomenek, so vabljivi vsi, ki so se udeleževali dosedanjih vaj, da pridejo prav gotovo in točno.

SPORT

Tekma hazena med družino S. K. Ilijar iz Ljubljane in družino S. D. Adrije, ki se bo odigrala v nedeljo dne 12. t. m. na igrišču S. D. Adria v ul. Calvola, bo gotovo ena najzanimivejših tekem te viste. Družina Ilijar je ena najmočnejših družin v Sloveniji. Ni dvoma, da bodo imele Adrijance težko stališče proti tako izvežbani družini samo za obrambo.

Ceta Ilijar je sestavljena iz gospodičen: Jermol S. Vider Pavla, Vidov Mara, Oman Anica, Petan Vida, Bernik Fanči, Koch Val. Prirsek Milij.

Lahkotletični miting Čehoslovaška-Jugoslavija

3 novi svetovni rekordi. — Jugoslavija zmaga z 31.30 točkami.

LJUBLJANA, 14. «Slov. Narod» poroča: V soboto so prispele v Ljubljano čehoslovaške sportnice, da merijo svoje moči v plemeniti borbi sporta z Jugoslovankami. Dasi se je pri nas damski sport razvil šele v povojnih letih, zavzema danes že odlično mesto ter dosega mednarodno kvaliteto. Jugoslovanke so bile Čehinjam enakovredne, da celo nadmočne. V Jugoslaviji je zmaga z 1 točko difference. V nastopnem podajamo potek obadnevnih sportnih tekmovalj. V soboto so bili med drugimi navzoči veliki župan gg. Dr. Baltič, general Živkovič, gerent dr. Puc in dr. Prisostovaljo je izredno mnogo občinstva.

Rezultati v soboto: Po običajnih formalnih pozdravih so pričela tekmovalja. I. skok v višino z zatičem: 1. Duša Santel (Jugosl.) 135 cm; 2. Lida Havličkova (CSR) 135 cm; Milka Havličkova (CSR).

II. skok v daljavo z zatičem: 1. Vera Pervan (Jug.) 474 m — nov jugoslovenski rekord; 2. Smolova (CSR) 465 cm; 3. Duša Santel (Jug.) 455.

III. met diska: 1. Baby Krisch (Jug.) 23.25 m; 2. Koka Tomitenovič (Jug.) 22.435; 3. Vidlakova (CSR) 22.11 m.

IV. met kroglice: 1. Vencova (CSR) 840 cm — nov svetovni rekord; 2. Fanči Bernik (Jug.) 768 cm, Baby Krisch (Jug.) 758 cm.

V. tek 100 m: 1. Siolova (CSR) 13.4; Oman (Jug.); 3. Milka Havličkova (CSR).

Moška tekmovalja. Na programu so bila tudi tekmovalja moških.

Rezultati so bili: 100 m: 1. dr. Perpar (Prim.) 11.2, 2. Valtrič (Prim.); 3. Stepišnik (Il.).

5000 m: 1. Deržaj (Ilir.) 17.49, 2. Slapničar (Prim.); 3. Roth (Ilijarja).

Met kopja: 1. Orehek (Il.) 45.02 m; 2. Cimperman (Prim.) 30.04; 3. Jantigaj 36.80 (Prim.)

Tekmovalja v nedeljo. V nedeljo je prisostovalo tekam zelo veliko občinstva, tribuna je bila gosto zasedena. Ob 17. uri se je pričela nogometna tekma med

A in B teamom.

A team so tvorili večinoma igralci šišenskega Hermesa, ojačeni z Zemjakom (Primorje), B team kompletan Jadran. — Zmagal je po zanimivi borbi B team s 4:3 (1:2). Moštvi sta si bili popolnoma enakovredni. A team boljši v prvem polčasu, B team v drugem. Igralo se je na obeh straneh z mnogo volje in elanom, pomankanje tehnike pa je bilo obojestransko opaziti. Sodil je g. Vodišek.

Damska strelja 4x60: 1. Čehoslovaška (Havličkova, Prokeševa, Olmerova in Smolova) v 40 in ena petinka sek — nov svetovni rekord. 2. Jugoslavija (Gregorinova, Bernikova, Omanova, Santlova). Boj je bil zelo oster in je Jugoslavija vodila do zadnje predaje, kjer je Santlova dobila 3 metre naskoka, ni pa mogla vzdržati napram silni sprinterici Smolovi, ki je v elegantnem stilu rezala cilj.

Hazena Praga - Ljubljana 10:3 (6:1)

Nato se je vršila hazena tekma med reprezentancama Prage in Ljubljane, ki je končala z zasluženjo zmago Prage v razmerju 10:3.

V prvi se je vršil tek na 400 m. Startali so Valtrič (Prim.) Rosenkranc (Hask, Zagreb) in Weibl (Prim.). Zmagal je v krasni, izredno napeti borbi v kolosalnem finisu Valtrič v 53.6. Komaj pol metra za njim Rosenkranc. Pri odhodu je publika prirejala simpatičnim Čehinjam prisrčne ovacije.

Rezultat propagandnega lahkotletskega mitinga Jugoslavija: Čehoslovaška je končala z zmago Jugoslavije v razmerju 31.30 točkami.

Iz tržaškega življenja

— Namesto na semenj — v bolnišnico. 39-letna kmetica Frančiška Sirca, doma iz Pliškovic na Krasu, se je predčerašnjim peljala v družbi nekaterih oseb iz domače vasi z vozom na semenj v Sežano. Ko so semnjarji dospeli v bližino Dutovlje, se je konj, ki je bil vprežen pri vozu, nenadoma splašal, se spustil v divji tek, tako da se je voz končno prevrnil pri čemer so seveda vsi, ki so sedeli na njem, zleteli na trda tla. Sirca je padla tako nesrečno, da si je zlomila desno nogo ter se precej hudo pobola po glavi in po levi roki. Ostale osebe so ostale nepoškodovane. Ponesrečenka je dobila prvo pomoč od sežanskega zdravnika, včeraj jutraj pa je bila prepeljana v tukajšnjo bolnišnico. Zdraviti se bo morala dober mesec dni.

— Nepošten poštni uradnik. Ker je odpiral poštne zavojčke in kradel iz njih raznovrstne dragocene predmete, je bil predčerašnjim aretiran poštni uradnik J. Gropuso, nameščen pri tukajšnjem carinskem post. uradu. Pri preiskavi v njegovem stanovanju so policijski or-

gani našli celo zbirko raznovrstnih predmetov, svilenih šalov, finih žepnih robcov, kravat, svilenih ženskih nogavic, igrač, raznih drobnarij i. t. d. Gropuso se je sprva zagovarjal, da so ti predmeti njegova zasebna last, končno pa je moral priznati, da jih je deloma ukradel iz poštne zavojčke. Ker so policijski organi tekom preiskave iztaknili tudi bodalo in nabasano revolver, se bo moral Gropuso, ki je bil odveden v zapor, zagovarjati tudi radi nedovoljene nožne orožja.

— Zaplenba manufakturnega blaga samizvega izvora. Te dni je policija zvedela, da hranita sestri Amalija in Berta Bisia, prva stanujoča v ulici Melano št. 25, druga na Proseku, v svojih stanovanjih večjo količino raznovrstnega manufakturnega blaga, do katerega da sta prišli nepoštenim putem. Z namenom, da pojasnijo vso stvar, so polic. organi predčerašnjim izvršili v njihovih stanovanjih natančno preiskavo, ki je imela presneti v uspeh. Našli so več ducatov sraic, robcov, rgtov, veliko številno nogavic svilenih šalov ter mnogo odrezkov finega in navadnega platna; to blago je predstavljalo vrednost kakih 15.000 lir. Na vprašanje, kako sta prišli do vsega tega blaga, sta Bisinovi odvrnili, da sta ga podedovali po materi, ki jima je pred kratkim umrla. Toda policijski organi so pač imeli vzroke, da niso bili zadovoljni s tem opravičilom, kajti sestri sta bili aretirani in pridržani v zaporu. Blago je bilo seveda zaplenjeno, ker je policija menila, da izvira iz tatvin, izvršenih v okolici. Do sedaj pa ni bilo še mogoče dognati, kdo je lastnik tega blaga, dasi si ga je ogledalo več tukajšnjih trgovcev, ki so v zadnjem času trpeli kako tatvino.

— Ugodna pomota otroka. Sinčiči okoli 21. ure je bil prepeljan v mestno bolnišnico 4-letni Tullio Mrak, stanujoč v Carbolji zgornji št. 189; bil je nevarno zastrupljen z močno raztopino jedke sode. Oče, ki ga je spremljal, je povedal, da je sinčič natakal doma v eni steklenici. Pri tem je zapazil, da so v njej steklenice še ostanki močne raztopine jedke sode, ki jo je bil rabil pri pleskanju; zato jo je postavil na stran, da jo pozneje opere. Toda mali Tullio, ki je stal poleg njega, je neopaženo vzel steklenico ter jo na mah izpraznil, menda misleč, da je v nji kakšna sladka pičaka. Zdravniku se je sicer posrečilo izprati malemu žleodcu, vendar je le malo upanja, da bo revček ostal pri življenju.

Vesti iz Istre

— Pasjak (Jelsano). Nameravana veselica se ne bo vršila v nedeljo 19. t. m. radi nepredvidenih zaprek. — Odbor «Danice».

— Istarska Bistrica. (Ustanovitev društva vojnih pohablencev). — Po inicijativi reške sekcije državnega združenja vojnih pohablencev se je ustanovil v nedeljo dne 5. t. m. v Bistrici odsek tega združenja za bistriški sodni okraj. Poseben odbor obstoječ iz gospodov Carla Ognibene, Roberta Vuolo in Hektorja Moroni je poskrbel vse potrebno, da se je ta ustanovitev vršila na posebno svečan način.

V nedeljo zjutraj so se zbrali na bistriškem trgu zastopniki domačih vojaških in civilnih oblastev ter zastopniki krajevnih društev med njimi Gasilno društvo v Bistrici korporativno v uniformah in z zastavo kakor tudi velika množina drugega občinstva. Seveda je bilo prisotno tudi lepo število vojnih pohablencev iz okraja. Sestavil je se sprevod, kateremu se načelovala vojaška godba z Reke in kateremu se je priključilo mnogo prebivalstva iz Bistric, Trnovca in sosednih vasi; sprevod se je podal na kolodvor, da pričaka reške goste, ki so prispeli z vlakom. Poleg zastopnikov državnega združenja vojnih pohablencev ter združenja bojevnikov so prišli z Reke tudi major kr. orožnikov pl. Bocchi, glavni urednik lista «Vedetta d'Italia» gospod dr. Ivan Miceli, gospod ing. Attilio Prodan ter mnogo drugih; med Rečani je bilo tudi nekoliko gosp. in gospodičen. Po kratkem sprejemu na kolodvoru se je sprevod pomikal na zato odrejeni prostor v Trnovcu, kjer je sledilo slavnostno blagoslovljenje zastave novostanovljenega odseka združenja vojnih pohablencev. Zastavo je blagoslovil gospod dekan dr. Kržišnik. Nastopilo so tudi razni govorniki, kateri so v primernih besedah označili pomembnost slavnosti. Prvi je nastopil predsednik reške sekcije združenja vojnih pohablencev gospod Colussi, ki je očitral tragiko vojne, katera je postavila na ljudi ene proti drugim, ki so se borili, ne da bi se osebno sovražili, ampak samo pokorebi se železni dolžnosti. Medtem ko se sovražstvo med drugimi narodi po vojni ni še poleglo, je Italija že sklenila prijateljske zveze z vsemi narodi, tudi s tistimi, kateri so ji nekdanj stali sovražno nasproti. Dosledno temu duhu sprejema tudi državno združenje vojnih pohablencev v svoje vrste nekdanje nasprotnike ter jih smatra za to, kar so, namreč za italijanske državljane z vsemi dolžnostmi, ampak tudi z vsemi pravicami državljanov. Govornik je nato orisal zasluge in važnost združenja ter je končal s tem, da je naslovil na vse navzočne topli poziv, da najdejo primerno formulo za mirno življenje v dobrem in plodovitem delu.

Sledil je zastopnik bojevnikov gospod rag. Nicola Benaglia, kateri se je najprej spominjal težkih bojev, ki so dovedli Italijo do zmage, ter je nato pozval svoje tovariše, da z ljubeznijo in z zaupanjem med tujerodci razvijajo delo končnega sporazumljenja in pobratenja, kar je v teh obmejnih krajih neobhodno potrebno za mir in dobrobit prebivalstva, tako da bo pomenilo v teh krajih ime Italije znak medsebojnega spoštovanja in prisrčnega sode-

lovanja na polju civilizacije in napredka. Temu govorniku je sledil uspešnik gospod dr. Ivan Miceli, kateri je zelo spominjal na historično epizodo, kako so nekdanj Sabince s svojim posredovanjem odpravile sovražstvo med stariimi Rimljani in Sabinci. Omenil je, da je tudi med italijanskim in jugoslovenskim narodom visokorodna žena, sedanja kraljica Italije, ki predstavlja tudi simbol pobratenja med obema narodoma. Govornik je nato posegel v zgodovino Italije in pred vsem orisal zgodovino italijanske trobojnice, katere barve so bile izročene bistriškemu odseku združenja vojnih pohablencev. Poudarjal je tudi, kako so v preteklih zgodovinskih bojih italijanski dobrovojniki vedno hiteli na pomoč Jugoslovcem v njihovih borbah za osvoboditev izpod turške jarma. Govornik je končno prešel na sedanjo dobo ter podčrtal težnje sedanje vlade za vzpostavitve reda in miru in prospeha.

Vsa slavnost je imela prisrčen značaj in je kljub svoji svečani oficijelnosti vzbujala vtis intimnosti. List «Vedetta d'Italia» tako zaključuje svoje poročilo: «Bratski in prisrčni sprejem vojnih pohablencev s strani prebivalstva je bil res vreden pohvale. Nedejska slavnost bo gotovo imela blagodejen odmev v pokrajini».

Zadostimo hitreje kronika se s tem, da je bil izvoljen za predsednika bistriškega odseka domačin g. Škerj Josip, za tajnika pa g. Logar.

Vesti z Goriškega

— Promocija. V petek, dne 10. t. m. je bil promoviran na padovanskih univerzi za doktorj. prava naš goriški rojak Joško Jakončič, brat zdravnika Dr. Jakončiča. Cestitano!

— Leopold Kemperle pred sodnik. Včeraj je zopet sedel odgovorni urednik «Goriške Straže», g. Leopold Kemperle na zatožni klopi goriškega tribunala, na kateri se vsako toliko časa pojavlja na prijazno vabilo goriškega državnega pravdnika oziroma goriškega tribunala.

Včeraj se je imela nadaljevati proti njemu razprava radi zločina hujkanja k sovražstvu med socialnimi razredi, ki se je pričela dne 27. junija t. l., pa je bila na predlog njegovega zagovornika, odv. dr. Stechne, da se povabijo in zaslišijo nekateri prič, prenešana na nedoločen čas. Takoj ob pričetku razprave je stavlil namestnik državnega pravdnika dr. Kuggeri predlog, da se obtožnica razširi še na zločin sramotnega javnih naprav, kakor ga predvideva čl. 126 k. z., ker je šola, o kateri se govori v inkriminiranih člankih, javna naprava. Po kratkem posvetovanju je senat ugodil predlogu državnega pravdnika, vsled česar je bila razprava vnovič prenesena na nedoločen čas, da bo obtožnica dana možnost se primerno pripraviti za obrambo proti tej novi obtožbi, katero so mu včeraj naprtili.

— Furlanski pretek v kitiškem okraju. V soboto je obiskal furlanski prefekt comm. Ricci po poslednjem neurju težko prizadeti idrijski okraj. V Idriji so pričakovali in sprejeli g. prefekta tamkajšnji podprefekt cav. Alacovich ter zastopniki civilnih in vojaških oblastev. Po kratkem odmoru se je g. prefekt podal v Spodnjo Idrijo, kjer je izročil županu Burniku znesek 5000 lir, da ga razdeli med po nedavni povodnji najbolj prizadete občinare. Od tamkaj je krenil g. prefekt v Cerško, kjer so ga sprejeli novoizvoljeni župan g. Rojc, učiteljski zbor in še razni drugi predstavitelji tamkajšnje oblasti. G. prefekt se je živo zanimal za razna mestna vprašanja ter si je ogledal otroški vrtec, cerkev in šolo, v kateri so ravno kipelja pripravljala dela za šolsko razstavo. Comm. Ricci je izročil županu znesek 500 lir, ki naj se razdeli med najbolj marljive učence. Po povratku v Idrijo se je vršil sprejem na idrijski podprefekturi, katerega so se udeležile razne idrijske osebnosti, med njimi tudi mons. Arko in gosa Sedej. V soboto zvečer se je vršil v čast prefektu koncert idrijske godbe na glavnem trgu. V nedeljo zjutraj je prefekt konferiral z raznimi osebami in je sprejel večje število prosilcev, ki so se obrnili na njega s prošnjami in pritožbami. Popoldne se je g. prefekt odpeljal v Godovico in Crni vrh, kjer je bil povsod prisrčno sprejet od zastopnikov oblasti in prebivalstva. V Idriji je razdelil furlanski prefekt poškovancem po zadnji povodnji podporo v znesku 15.000 L in sicer 12.000 lir prebivalcem Idrije, 3.000 lir pa prebivalcem Dola in v Crnem vrhu je izročil šolski upravi znesek 500 lir za nabavo zemljepisnih kart. Na svojem povratku je imel g. prefekt priliko prepričati se na lastni koži, kako v slabem stanju da je zlasti po poslednji povodnji cesta iz Crnega vrha v Col in je zato odredil, da naj se nemudoma prične s popravno dotične ceste.

Prebivalstvo idrijskega okraja je prepričano, da ima g. prefekt najboljšo voljo mu pomagati iz težkih stisk in škod, katere mu je prizadajala poslednja povodenj. Zato je uverjeno, da so bile gorenje podpore nakazane le v prvo pomoč in da jim bodo sledile še druge, mnogo bolj izdatne podpore, saj gre po poslednjem neurju povzročena škoda skoraj v milijone.

— Krepčje. (Zakasnelo). Dne 28. junija t. l. je imelo tukajšnje Vinarsko društvo občni zbor v društvenem poslopu ob 4.30 popoldne. Dasi je bilo deževno vreme, je vendar prišlo veliko udov in drugih ljudi. G. Anton Tavčar je kot predsednik otvoril zborovanje z nagovorom na člane. Pozdravil je dobljega gos. Ernesta Klavžar, potovalnega učitelja kmetijstva, ter pripomnil, da je sin pokoj. Ernesta

— Umerno roko je bil vrgel proč, — a nato se je večkrat vrgel na kolena in molil ter klical nebesko usmiljenje. Ti prehodi od besne jeze v mračni obup so mu izpodkopali zdravje; postajal je vedno bledejši, se razburjal in padal z duhom. Ves ta težki čas mi je bil Felicio zvest prijatelj. Prosil sem ga naj ostane pri meni, kar je rade volje napravil. Tudi Paola je obiskoval in nekoč mi je rekel: — Mladi grof ne bo več dolgo živel. Vezi, s katerimi se je zvezal s svojimi žrtvami, so tako močne, da ne morem določiti, koliko časa je treba, da se pretržejo. Te žrtve so zdaj postale njegovi krvniki in mu sesajo življenske sile. Molimo, da bi mu nebesko usmiljenje odstran groba podelilo pokoj.

— Tako je prešel mesec. Nekega jutra je pridrljal k nam Zeno ves iz sebe in povedal, da je imel Paola ponoči zopet napad obupnega besnenja. Kakor da je besni zasledujejo, je zbežal iz samostana in stekel po cesti, ki pelje ob bregu k jami. Zeno in še neki menih sta stekla za njim in videla, kako se je Paolo na bregu jezera spodtaknil in se začel otepati, kakor da se z nekóm bori, nato je padel v vodo. Očividca nesreče sta dvignila krik, na kateri so prihiteli ostali menihi in potegnili truplo iz vode, toda Paolo je bil že mrtev...

Klavžarja doželnega kandidata v Gorici, kateri je družtvu veliko koristil. Nadalje je pozdravil tudi gospoda Josipa Ravbarja, nadučitelja iz Repentabra ter gosp. Štefana Ožbič, vinskega trgovca iz Opčin. Ta poslednja sta člana društva ter kažeta vedno veliko zanimanja in vsejša za kmetijstvo.

Nato je bila volitev novega odbora. Izvoljeni so: Anton Tavčar, triorejec, predsednik; Božidar Kompare in Anton Tavčar, belezničar, podpredsednika; Anton Zvab, tajnik; Alojz Brandila, blagajnik; odborniki: Andrej Tavčar, Franc Medlar, Anton Pegan. Po zaključku zborovanja se je popilo nekoliko kozarcev terana, nakar so se zborovali razšli.

Ob tej priliki naj tudi omenim, da se bo vršil prihodnji mesečni semenj v Dutovljah dne 4. avgusta. V dutovških gostilnah bo tudi ta dan preskrbljeno z dobro kapljico iz kleti naših triorejcev.

— Zopet jih preganjajo. Letošnje poletje prede goriskim psom prav slaba, saj se ne smejo siromaki že skoraj celo poletje pokazati na ulico brez nagobčnika in zanesljivega spremstva. Komaj izgubi moč ona od goriskega župana izdana odredba, s katero se omejuje pasja svoboda, pa izide že druga. Sedaj je goriski župan že zopet odredil, da se tekom šestih tednov goriski psi ne smejo pokazati na javne ulice in trge, ako nimajo nagobčnika in ako jih ne vodi kdo na vrvi.

— Oparjena služkinja. V nedeljo se je neka ljubezniva soproga Maria M. pravi poštno skregala s svojim možem in se je nato še vsa razburjena podala v kuhinjo, kjer je njena služkinja Pavla Pintar pripravljala kosilo. Ker se ni juha kadila že na mizi, ampak šele v loncu, je razljučena gospodinja zagnala vrelo juho na služkinjo, da si s tem ohladi svojo lastno jezo. Pintar se je morala zateči na «Zeleni križ», kjer so ji nudili prvo pomoč, nakar se je povrnila na stanovanje, toda najbrže le po — culo.

— Iz gostilne v bolnišnico. V nedeljo so trnovski fantje peli, pili in bili veseli, dokler jih ni gostilničar ob «ura» vrgel iz gostilne. — Zato ni preostalo ničesar drugega nego se vrniti domov. Ali ko sta se vratala 18-letni J. Pičuh in 20-letni J. Sušmel proti domu, sta se po poti sprejela. Med tem prijateljskim «sprejemom» je vrgel Sušmel svojega vinskega brata s tako silo na tla, da je revež obšel z zlomljeno levo roko ter da bo moral celih šest tednov preganjati mačka v goriski bolnišnici.

— Avče. Dne 6. t. m. se je poročila na Brezjah gos. dr. Klavdija Gabrijelčič profesorica z gos. dr. Dominikom Zvolkel odvetočnikom v Ljubljani. Mlademu zavednemu paru iskrene čestitke!

ZVEZA PROSVETNIH DRUŠTEV V GORICI — Turneja članov dramskega društva iz Gorice. V soboto dne 18. in v nedeljo dne 19. t. m. igrajo člani Dr. društva v Idriji, v gledališki dvorani, največje dramo Franceta Bevka «Smrtna poteza». Igra je dosegla do sedaj še povsod jako velik uspeh. Sledila bo A. Čehova veseloigra «Snubač». Turnejo vodi ina režiser g. C. Bratuž. V soboto pričete ob 20.30, v nedeljo ob 16. uri. Potankosti pričobno v četrtkovi številki «Edinosti».

DAROVİ

Ob priliki poroke svoje hčerke Milene, daruje g. Jakob Perhac Lit 100.— «Solskemu društvu. Darovalcu iskrena hvala. Novoporočenca naše iskrene čestitke. Krvivčič Franjo, župnik, Bel, Cres, daruje L 8.— za fond Edinosti in 10 lir za «Dijaško Matico». Denar hrani upravnitvo.

Zaloga domačih vin.

Vipavsko, istrski rofoš in kraški teran. Na debelo in za družine Viale XX settembre 94 (prej Acquedotto) na drobno in za družine Via Giuliani 32. - Telef. 2-41

Priporoča se lastnik FR. ŠTRANČAR. (47)

Borzna poročila. DEVIZE Amsterdam od 1089.— do 1110.— Bolnja od 134.— do 125.50; Paris 127.— do 128.— London od 132.40 do 131.80; New York od 27.15 do 27.30; Spanja od 890.— do 405.—; Svica od 5.7.— do 6.3.—; Atene od 43.— do 46.—; Beč od 635.— do 650.—; Bukarešt od 13.— do 13.—; Praga od 60.50 do 61.25; Ogrska od 0.0380 do 0.0391; Dunaj od 0.0885 do 0.0899; Zagreb od 47.50 do 48.—

MALI OGLASI

BABICA, avtorizirana sprejema noseče. Adele Emerschtz-Sbreizero, Farneto 10 (podaljša-Gimnastica) lastna vila, telefon 20-64. 962

CEVLJARSKI poldelavec se sprejme. Katina-cvra 1143. 967

FOTOGRAF 10 x 15, dvojni anastigmat, kupi Rožanec Ljubljana S. H. S., Sv. Petra cesta, 2/1. 963

BABICA, avtorizirana sprejema noseče. Govorni slovensko. Slavec, via Giulia 29. 64

CEVLJARSKI prirezovalc z večletno prakso v trgovini z usmjem, obnem sposoben vsakega dela v tej stroki, išče primerne službe. P. Vekoslav, Komen 175. 925

BABICA, iskušena, sprejema noseče na dom. Ulica Chiozza 50 prilijče. 961

Srebrn denar, zlato, briljante kupuje po najvišjih cenah edino Alojzij Povh na Piaz za Garibaldi št. 2 prvo nadstropje (62)

Ako kvartirjo vaš obraz mozolčki madeži pege trdnice efelis bule tvori eczemi

in vsi v to vrsto spadajoči kožni izbruhi, ki skrivajo lepo obraz in škodijo posebno v vročih mesecih vsled močnega solnca, se zdravijo uspešno z antifelidno vodo «Pearthax», ki je gotovo sredstvo, rabljive z največjo lahkoto in ki je na prodaj v vseh lekarnah. 66

Inserirajte v «Edinosti»

S potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je izdihnila svojo blago dušo, previdna s sv. zakramenti naša mati TEREZIJA SERAZIJA po dolgi in mučni bolezni, v naročju svojih dragih, v dobi 76 let. Pogreb drage pokojnice se bo vršil danes, v sredo, 15. t. m., ob 4 pop. iz hiše žalosti št. 853 v Roculu. TRST, dne 13. julija 1925. Ivan, Ciril, sinova Marija nor. Kerševan, hči. Frančiška, Ana, sestri. Alojzij Kerševan, zet. Frančiška, Ivanka, nevesti, nečaki in ostali sorodniki. Pogr. podjetje Nuova Impresa. Corso V.E.III 47

PRILIKA! Skladišče Via Carducci 22 nadaljuje (225) veliko razprodajo kuhinjskih predmetov po najugodnejših cenah

«Ne bom povedal, kaj sem pretrpel. Teško je izgubiti drago bitje, a tako kakor sem jaz izgubil edinega sina, je žalost dvakratna. Upanje, da je revež našel mir, ni trajalo dolgo, zakj dobil sem žalosten, toda gotov dokaz, da grob ne zapira grešnika duše. Celot tedaj, ko je truplo ležalo še v cerkvi, so menihi govorili, da so videli, kako so okoli krste neprestano švigale sence ženskih postav, in goreče so me prosili, naj pospešimo s pogrebom. «Neki sosed je na samostanskem pokopališču sezidal grobno kapelo in na mojo prošnjo mi jo je odstopil. Hitro sem dal napraviti oltar, na kateri so postavili kip Matere Božje in Razpelo, da bi se tam maše pele. Naročil sem tudi sarkofag z izklesano Pavlovo podobo.

«V noči po posvečenju nagrobnega spomenika se je v kapeli zgodilo nekaj nenavadnega. Neki menih, ki je imel nočni obhod, je videl baje nekaj žensk z razčesanimi lasmi, med njimi je bila tudi nuna; te so se ukradle v kapelo, nakar je nastal nočni strašen šum, kakor da bi se tepli. Brat Umberto ni bil strahopetec; stopil je blize in razločno slišal kričanje, stokanje in ihtenje, pomešano z zlovščim grohotom; nato se je razlegel silen tresk, kakor da se je zrušil sarkofag.

PODLISTEK

V. J. KRIZANOVSKA: (102)

Moč preteklosti

Roman v treh delih. Iz rušičine prevedel Ivan Vouk.

«Ko se je vrnil s pokopališča, kjer je dolgo molil nad Biankinim grobom, je Paolo izjavil, da se želi vrniti v Montignoso. Zaman sem ga nagovarjal, naj se izogiba prekletega kraja, ki je poln težkih spominov, Paolo se ni dal prepovoriti.

— Ali misliš, oče, da se prostovoljno vračam? Ne, sence žrtve me kličejo in jaz se jim ne morem upirati. Oh, njihova moč je strašna! — je rekel in mi stiskal roko. — Ti ne veš, — je dostavil čez nekaj trenotkov, kakšen pekel preživljam, ko me prihajajo mučiti s svojimi očitanji, s svojo ljubeznijo in neizprosno zlobno. Nimam več moči, in da odkupim svoje grehe, pojdem za menha. Obleka služabnika božjega in samostanski zidovi me bodo morebiti obvarovali preganjanja duhov. Toda moram se vrniti na mesto svojih zločinov, da poskusim z molitvijo in kesanjem pregnati strašna bitja, ki me mučijo. «Nisem se mogel protiviti njegovemu sklepu. Moje srce je čutilo, da je izgubljen in je krvavelo zaradi njegovega trpljenja. «Vrnili smo se torej v Montignoso. No Paolo ni hotel vstopiti v grad, ampak je šel naravnost v samostan. Zvesti Zeno je želel ostati pri njem za strežnika. Prior, moj stari prijatelj, se je zelo zanimal za usodo mojega sina in mu je skrajšal poskušano dobo, a Paolov bogati donos samostanu mu je približal ostale brate. Samo Enzo Castelli ga je sovražil in nekoč pri božji službi sem opazil, kako je vprl svoj pogled, poln zlobnega zadoščanja, na Paola.

«Prve čase je bil Paolo bolj miren, toda nikoli ni govoril o prošlosti in jaz nisem vedel, če se mu še prikazujejo duhovi. Samo Zeno mi je povedal, da ga je večkrat dobil zjutraj na nastančaju smrtno bledega, steklenih oči in potnega.